

Het biodiversiteitsnetwerk in kaart (inleiding Frank ter Beek, 22-6-2010)

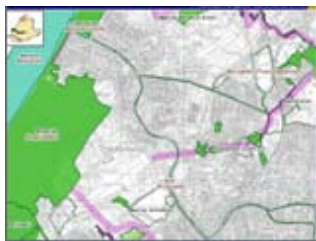

Als we het hebben over een kaart dan gaat het meestal over een wegenkaart met plaatsnamen en straatnamen. Dit keer willen we een andere kaart maken met droompunten en fraaie routes: een Biodiversiteitsnetwerk-kaart. Een kaart, waaruit de kwaliteit van onze leefomgeving tot uiting komt, en die bepaald wordt door: A) de natuur (voor zover nog aanwezig), B) de overblijfselen van de cultuurhistorische achtergrond en C) de overige groene gebieden. Hier zien we zo'n kaart, in de vorm van een spinnenweb, met ingetekend de route die Naturalis wil aanleggen: vanuit de Hortus naar Naturalis en verder naar de omliggende omgeving.

A. Hoe ziet onze Biodiverse Omgeving eruit?

We beginnen met de **EHS en de Natura200-gebieden**. Dit zijn de gebieden met hoge natuurwaarden, die planologische bescherming genieten, en waar dus niet zomaar gebouwd kan worden of wegen doorheen kunnen worden aangelegd. De EHS moet in 2018 gereed zijn. Inzoomen naar de gebieden in onze omgeving: **Leiden en ommelanden**. Hier vinden we Natura2000-gebieden als De Wilck, Berkheide en de Coepelduinen en de EHS-verbindingen: Elfenbaan; Westeindsche polder; EHS door het Adegebied enkele landgoederen zoals Berbice (Voorschoten) en Oud-Poelgeest

Verder inzoomen naar het gebied waarvoor ik ook een **pEHS-kaart** kan laten zien; en dan zie je dat de provincie die groene gebieden zoveel mogelijk wil verbinden. Echter de p(rovinciale)EHS staat onder druk ! Toevallig morgen zal de StatenCie. beslissen over de nieuwe Provinciale StructuurVisie met daarin voorstellen om de ambitie vanwege gebrek aan financiële middelen fors terug te schroeven.

Een ervan betreft het Leidse Heempark; maar ik mag hopen dat de gemeente Leiden de bescherming van dit gebied in stand houdt.

Andere gebieden zijn Berbice en de Elfenbaan die onder druk staan door aanleg van resp. de Rijnlandroute en de RijnGouweLijn.

B. We kunnen ook drooppunten verwachten vanuit het **Cultuurhistorische verleden**; die samenhangen met de structuur van het landschap, zoals de ligging van de Rijn en de strandwallen. Op de strandwallen zijn bv de landgoederen gelegen, waarlangs ook al mooie (fiets)routes zijn aangelegd.

C. Groene Klaver

Verder hebben we rondom Leiden te maken met het landelijk gebied. In die gebieden zijn een 4-tal Agrarische Natuurverenigingen actief, die tesamen een federatie vormen onder de naam Groene Klaver:

De Geestgrond, VAN Ade, Land van Wijk en Wouden en Santvoorde.

<verdere info bij voorzitter Theo van Leeuwen>

1---Het **Land van Wijk en Wouden** heeft al een lange traditie met het aantrekkelijker en beter toegankelijk maken van de omgeving. Zie

>kaartje met groene gebieden en wandel/fietsverbindingen

>kaartje met meer drooppunten: boerderijen met lokale producten, windmolens en nieuwe boerenlandpaden, etc.

2---In de duin/Bollenstreek is **De Geestgrond** bezig om een kaart met nieuwe routes van hun omgeving te maken.

(getoonde kaart is de helft) met bestaande en nieuw te realiseren wandelroutes, waarvoor nog een aantal knelpunten moeten worden aangepakt. <Jan Hoogeveen van De Geestgrond >

3---In het **Ade-gebied** is de VAN Ade actief <Uka Dijkstra>

Voor dit gebied hebben de betrokken gemeenten een ambitieverklaring opgesteld: "tussen Kagerplassen en Oude Rijn" een ambitie om samen te werken aan een groen-recreatieve ontwikkeling van dit gebied. Inmiddels heeft DLG opdracht gekregen om deze ambitie verder uit te werken. Ook andere gemeenten hebben zich hierbij aangesloten met de ambitie om die ontwikkeling verder uit te breiden tot een **groene gordel** (vgl. onze groenblauwe ring) rondom Leiden. <Jeroen Traudes>

4---**Santvoorde.** Van Santvoorde hebben we helaas nog geen kaart en kon ook niemand aanwezig zijn, maar ze hebben aangegeven dat ze ook met een kaart van het gebied bezig zijn.

Fietskaarten

Onlangs is ook het nieuwe **Fietsknooppunten-netwerk** beschikbaar gekomen. De knooppunten zijn nog geen drooppunten maar dat zou het wel kunnen worden. (er staan nu verwijsborden naar nieuwe vervolgroutes en naar veerpontjes). Hoe kunnen we die knooppunten kunnen optuigen, voorzien van aanvullende info over de omgeving?

Dit kan een uitdaging voor de workshop zijn!

<kaarten van de Fietsersbond en van Falk>

Wandelkaarten:

Naast Fietskaarten hebben we ook wandelkaarten. De Provincie werkt samen met wandelvereniging Te Voet om bestaande routes en nieuwe voorstellen voor wandelroutes in kaart te brengen. Jarenlang was er alleen geld voor onderhoud van bestaande paden, maar net gisteren verscheen een persbericht van de provincie dat de regeling zodanig wordt aangepast dat nu ook nieuwe paden kunnen worden aangelegd.

Ook gemeente Leiden is bezig met nieuwe wandelroutes direct vanuit de stad naar het buitengebied.
< de groene singels-ring en 6 routes naar het buitengebied >

Op internet kan je tenslotte vele wandelroutes vinden, > de kaart is van de ANWB, maar ook andere clubs zoals NatuurMonumenten, ZHL, SBB, etc. hebben ook vele routes beschikbaar.

Vaarroutes

Dan hebben we nog de vaarroute's, zoals kanoroutes e.d. Zowel de provincie als de verschillende kanoverenigingen beschikken over routes. Interessant op deze kaart is de Oude Hollandse Waterlinie, waarvan het plan is om die verder te vernatten en geschikt te maken voor natuurontwikkeling en waterrecreatie: de Natte As of Groene Ruggegraat genoemd.

De ANWB gaat daarin een stapje verder. In de visie [Het Groene Hart mooi dichtbij](#) willen ze zelfs een nieuw merengebied dat kan wedijveren met het Friese merengebied. De St. Groene Hart (SGH) heeft onlangs de ANWB uitgenodigd om die visie toe te lichten <Voorzitter van SGH, Ron Gast> In die visie stelt ANWB ook voor dat ieder stad z'n stadsregionaal park krijgt Deze voorstellen liggen meer in de lijn van onze plannen.

TOP's

Nieuw zijn ook de [Toeristische Overstappunten](#) of recreatietransferpunten

Als voorbeeld laat ik het TOP Roelofarendsveen zien; vanuit zo'n TOP kan je vele kanten op kwa fietspaden/ wandelpaden vaar- en skate routes, botenverhuur etc.

Er is ook een TOP in Nieuwkoop en een recreatietransferium De Hartloper in Reeuwijkse Hout.

Wat je kan maken is een kaart met daarom alle groene gebieden erop, voorzien van wandel en fietsroutes zoals Amsterdam gemaakt heeft, maar.....

Mijn droom is het maken van een interactieve kaart.

Een kaart die lijkt op [Verbeterdebuurt.nl](#) Hierop kan iedereen een probleem signaleren (dmv rode Punaise) maar ook nieuwe ideeën aandragen (gele lampjes), daarover met anderen discussiëren en erop stemmen.

Tenslotte kan je aan de groen vlaggetjes zien wat er uiteindelijk mee gebeurd is, of en hoe het probleem aangepakt is.

Als voorbeeld het voorstel voor [een loopbrug](#) over een slootje als oplossing van een knelpunt. Hierdoor creëer je een aaneensluitende wandelverbinding, groene wandelroute langs de Haarlemmertrekvaart naar het landgoed Oud Poelgeest en het Heempark. <de foto geeft een deel van die route aan>

Je kan op het idee stemmen en inmiddels hebben meer dan 10 mensen op dit idee gestemd en is het daardoor doorgestuurd naar de betreffende gemeente om te reageren.

Op deze manier kan een kaart actueel blijven en kan de kennis van meer mensen benut worden; een nieuwe vorm van burgerparticipatie.

Guerilla Gardening

Sommige bewoners vinden het allemaal een beetje te lang duren en nemen zelf het eigen initiatief om hun park verder aan te kleden; bv. Guerilla Gardening Poelgeest.

Bordje Eendenkooi.

Een andere Guerilla-actie is het bord van de Leidse Loper dat is voorzien van een verwijzing naar de eendenkooi. Hiermee wil men aan de Leidenaar laten zien dat er ook musea in het buitengebied zijn.

Op een Google-Maps kaartje heb ik een aantal routes vanuit Leiden er naartoe aangegeven.

Maar als je dan gaat kijken blijkt deze niet erg toegankelijk te zijn (Bord Verboden Toegang). Dit geeft tevens het belang aan van een interactieve kaart die ook actuele informatie bevat.

Gelukkig is er a.s. zondag een open dag, dan is iedereen welkom en kan je er toch een kijkje nemen.

Ik heb a.d.h.v. een aantal kaarten laten zien wat de mogelijkheden zijn en wat er zoal beschikbaar is. Het is nu de taak aan de workshop om richting te geven aan hetgeen wij willen hoe het biodiversiteits netwerk eruit moet zien met droompunten en fraaie routes.